

GAZETA ZGIERSKA

Prenumerata

Rocznie	marek	1200.—
Półrocznie	"	600.—
Kwartalnie	"	300.—
Miesięcznie	"	100.—

Zgierz,

dn. 17 lutego
1923 roku.

Cena ogłoszeń

za wiersz 1-szpaltowy
za tekstem Mk. 200.—
Wychodzi co dwa tygodnie.

Wiadomości miejskie.

Rozbudowa miasta Zgodnie z ustawą, z dnia 26 września 1922 r. w przedmiocie rozbudowy miast, która nakłada na obywateli obowiązek pomagania instytucjom społecznym i osobom atnym w budowie domów mieszkalnych przez odstąpienie im pod budowę drogą sprzedaż wierzyste lub czynszowej żawy i przez dostarczenie materiałów budowlanych Rada ska na posiedzeniu dn. 7 lutego r. b. postanowiła w miarę adanej ziemi sprzedać tym osobom, które, nie mając odpowiednich placów, chciałyby przystąpić do budowy domów mieszkalnych w przestrzeni 2000 mk² za cenę 1000 franków szwajcarskich za m² oraz 60 metrów drzewa budulcowego po 10 franków szwajcarskich, wszystko płatne w 10 równych ratach rocznych. Budowa powinna się rozpocząć najpóźniej w pierwszym roku po przydzieleniu placu, albowiem w razie plac przechodzi z powrotem na własność miasta. Osoby zainteresowane proszone są o złożenie odnośnych wniosków w terminie jaknajkrótszym.

Komisariat Policji Państwowej w Zgierzu niniejszym podaje publicznej wiadomości, że dochód z zabawy, urządzonej dnia 1 lutego r. b., z której całkowity dochód był przeznaczony na wdów i sierot po zabitych i poległych funkcjonariuszach P. P.

wyniósł Mk. 4852685
rozhódł „ 1695185
Czysty zysk „ 3157500

Z sumy Mk. 3157500 wypłacono jako jednorazowe wsparcie następującym osobom:

Helenie Hajduk, żonie po zabitym poster. Stanisławie Hajduk Mk. 150,000.—

Franciszce Martyni, ojcowi po zmarłym synie, Bolesławie Martyni Mk. 150,000.—

i Marjannie Olszewskiej, żonie po zabitym posterunkowym, Wacławie Olszewskim 100,000.—

oraz ofiarowano na mającą się odbyć mszę św. w dniu 1 marca r. b. za dusze poległych Mk. 20,000.—

• Pozostała suma Mk. 2,727,500.— przekazana Komendzie Powiatowej na zasilenie kasy wdów i sierot po zabitych i poległych funkcjonariuszach P. P.

Za uzyskanie tak poważnej sumy, Komitet Organizujący powyższą zabawę wszystkim ofiarodawcom i tym, którzy przyczynili się do zasilenia funduszu na cel wyżej wspomniany, składam staropolskie „Bóg zapłać“.—

Podziękowanie. Zarząd Towarzystwa Opieki nad niemowlętami podaje niniejszym sprawozdanie z zabawy, która odbyła się w dniu 27 stycznia r. b.

Wpływy 2,532,115.—
Wydatki 610,600.—
Czysty dochód 1,921,515.— Mk.

Jednocześnie Zarząd serdecznie dziękuje wszystkim tym, którzy przyczynili się do tak poważnego zasilenia Kasy T-wa.

Przedwojenne a obecne budżety m. Zgierza

W poprzednim numerze „Gazety Zgierskiej“ pomieściliśmy et m. Zgierza na 1923 rok.

Wobec ciągłej dewaluacji orjentowanie się w jakimkolwiek istawionym budżecie jest dość trudne. Dopiero przez porównanie przedłożonego budżetu czy to z budżetem podobnej instytucji też z budżetami lat poprzednich daje nam możliwość wyliczenia jakichkolwiek wniosków. Porównanie naszego budżetu z budżetami innych miast jest niemożliwym z powodu tego że w większości swej nie ogłaszają budżetów. Natomiast za my sobie trudu, by przedstawić mieszkańcom miasta obraz wncyw budżetów naszej gminy z lat przedwojennych i obecnych. W tym celu wzięliśmy budżety z ostatnich lat przed wojną: 1912 i 1913 i ostatnie po wojnie za lata 1922 i 1923.

Celem łatwiejszego orjentowania się budżety obok właściwalut przeliczone zostały na franki szwajcarskie, które najszym w czasie wojny uległy wachaniom. Ruble przedwojenne przeliczone zostały à 37,5 kop. za frank, zaś markskie z r. 1922 po kursie z dnia 5 I. 1922, t. j. 560 mk. oraz z r. 1923 po kursie z dnia 5 I. r. b. t. j. à 1 frank = 1 mk. pol.

Z załączonej tablicy porównawczej widzimy, że obecne budżety chociaż objęły szerszy zakres działania, niżeli przedwojenne, od tych ostatnich niższe.

Zarząd Główny, który obejmuje biura, personel i wydatki owe Magistratu, nie przekracza obecnie w wydatkach norm

przedwojennych i obecnie obejmuje 21 pracowników gdy przed wojną było 20 pracowników.

Zdrowotność, która przed wojną obejmowała tylko wynagrodzenie lekarza miejskiego i rkuszerki miejskiej, obecnie obejmuje utrzymanie szpitala w którym przeciętnie leczy się 20—30 chorych, zakład dezynfekcyjno—kąpielowy i ambulatorjum jaglicze.

Utrzymanie szkół przed wojną w których uczyło się 1220 dzieci wynosiło około 20,000.— fr. — w 1920 r. przy uczęszczających 3100 dzieciach do 11 szkół wydatki wyniosły 47,000.— fr. a w 1923 przy 2800 dzieciach — 28,000.— frank.

Oświata pozaszkolna na którą w 1912 i 1913 przewidziano w budżecie 3170,77 ograniczyła się do subwencionowania szkoły dla policji w Piotrkowie. Natomiast miejscowe potrzeby oświaty pozaszkolnej nie są zupełnie uwzględnione pomimo, że istniała przecież biblioteka im. B. Prusa utrzymywana przez Tow. Szerzenia Wiedzy. Obecnie oświata pozaszkolna obejmuje bibliotekę miejską, uniwersytet ludowy i szkołę dokształcającą.

W budżetach powojennych bardzo poważnie jest reprezentowana Opieka Społeczna która obejmuje dożywianie około 600 dzieci, wydawanie obiadów dla około 130 starców i opiekę nad umysłowo choremi. Wydatki ogółem w r. 1923 są przewidziane na sumę 27564 franków gdy przed wojną budżety przewidywały tylko subwencję dla Domu Sierot w sumie 533 fr.

Jeśli chodzi o pokrycie budżetu to przed wojną 66%, bu-

dzetu pokrywały podatki które wynosiły w 1912 r. 143 tys. fr. gdy w r. 1923 wynoszą 116 tys. frank. Na podkreślenie zasługuje że gdy nieruchomości przed wojną płaciła 1/3 wszystkich podatków obecnie takowych nie płaci.

Natomiast obecnie w płaceniu podatków biorą wszystkie warstwy ludności opłacając podatki: szkolny, mieszkaniowy i dochodowy co zresztą w myśl zasady: „równa prawa równo obywateli” jest zupełnie słusznem.

Jan Świercz.

	1912 r.		1913 r.		1922 r.		1923 r.	
	Ruble	Franki szwajcarskie	Ruble	Franki szwajcarskie	Marki	Franki szwajcarskie	Marki	Franki szwajcarskie
ROZCHÓD.								
I Zarząd Główny	14029,72	37412,58	13760,62	36694,99	18960020,-	33857,46	130175000,-	37192,97
II Nieruchomości	4699,72	12532,59	2949,26	7864,70	7875960,-	14064,21	53760000,-	15359,95
III Procenty i Długi	925,71	2468,56	925,71	2468,56	1150000,-	2053,57	2000000,-	5714,43
IV Zdrowotność	513,30	1368,80	485,-	1293,33	10301500,-	18395,54	84370000,-	24105,72
V Wydział Budowlany	19081,95	50885,20	35297,89	94127,71	19886500,-	35511,61	165710000,-	47345,66
VI Oświata i szkolnictwo	—	—	—	—	—	—	—	—
a) utrzymanie szkół powsz.	7506,45	20017,20	7927,75	21140,66	26381505,-	47109,82	98780000	28222,86
b) pensje naucz. szkół powsz.	1687,250	45260,-	17363,32	46302,20	—	—	—	—
c) oświata pozaszkolna	1189,04	3170,77	1189,04	3170,77	3627725,-	6478,09	31068000,-	8876,55
VII Policja	15689,27	41571,39	5413,09	14434,90	—	—	—	—
VIII Opieka społeczna	200,-	533,33	200,-	533,33	18394260,-	32846,89	96477000,-	27564,86
Różne	773,20	2061,87	2365,97	6309,25	10220,-	18,25	6710000,-	1917,24
	81480,86	217282,29	87877,65	234340,40	106587690,-	190335,16	669050000,-	191157,14
PRZYCHÓD.								
Zarząd Główny	—	—	—	—	655000,-	1169,64	2000000,-	571,43
Nieruchomości	22840,96	59575,89	25251,07	67336,19	18106690,-	32333,38	106570000,-	30448,58
Procenty i Kapitały	4982,53	13233,41	8520,02	22720,05	—	—	—	—
Zdrowotność	—	—	—	—	6531000,-	11662,50	33715000,-	9632,85
Wydział Budowlany	—	—	—	—	4888000,-	8728,57	98300000,-	28085,70
Oświata i szkolnictwo	—	—	—	—	567000,-	1012,50	5640000,-	1582,86
Opieka Społeczna	—	—	—	—	5955000,-	10705,36	17175000,-	4907,12
Podatki:								
a) obciążające właśc. nieruch.	19111,88	50965,01	19111,20	51051,20	—	—	—	—
b) " " przem. i handel	7879,22	21011,27	7447,17	19859,12	25000000,-	44642,86	50000000,-	14285,72
c) Podatki pośrednie	2373,93	6330,48	2037,26	5432,69	19840000,-	35428,57	113750000,-	32500,-
d) Podatek szkolny	24478,95	65277,20	25291,07	67442,86	—	—	50000000,-	14285,72
e) " " mieszkaniowy	—	—	—	—	15000000,-	26785,71	72000000,-	20571,45
f) " " dochodowy	—	—	—	—	10000000,-	17857,14	120000000,-	34285,71
Różne wpłaty	333,39	889,03	186,86	498,29	5000,-	8,93	—	—
	81480,86	217282,29	87877,65	234340,40	106587690,-	190335,16	669050000,-	191157,14

Protokół posiedzenia Rady Miejskiej, odbytego w dniu 2 stycznia 1923 r.

Przewodniczący burmistrz Świercz, stwierdzając obecność radnych: Morgensterna, Wasilewskiego, Teski, Kurowskiego, Ka-

rasińskiego, Kamińskiego, Nawrockiego, Lewandowskiego, Grünberga, Chudobińskiego, Paula i Chwałkowskiego, nieobecność radnych: Czaplńskiego, Grodzickiej, Haukego, Pomorskiego, Pawlikowskiego, Sirkisa i Żerdta, ogłasza prawomocność dzisiejszego posiedzenia.

Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 5 lipca 1922 r. o obowiązku posiadania faktur handlowych i uwidoczniania cen, a to w celu pociągania winnych przekroczenia tych przepisów do odpowiedzialności—poniżej podajemy do wiadomości treść cytowanego rozporządzenia:

Właściciele sklepów, magazynów, składów, restauracji, cukierni, kawiarni i wogóle wszelkiego rodzaju przedsiębiorstw handlowych, mających na celu sprzedaż artykułów powszedniego użytku, obowiązani są wywiesić w pomieszczeniach tych przedsiębiorstw cenniki na wszelkie bez wyjątku, przeznaczone na sprzedaż towary i przedmioty powszedniego użytku, oraz uwidaczniać ceny bezpośrednio na odnośnych przedmiotach.

Cenniki winny być wywieszane, względnie umieszczone na widocznym i dostępnym dla nabywcy, względnie spożywcy miejscu i zawierać, oprócz wyszczególnienia towarów i cen, firmę lub nazwisko właściciela przedsiębiorstwa, adres i datę sporządzenia cennika. Okręgowe Urzędy Walki z Lichwą, względnie władze I-szej instancji wydadzą szczegółowe zarządzenia i przepisy co do sposobów i formy uwidaczniania cen na przedmiotach przeznaczonych do sprzedaży, zarówno jak i co do sposobów i formy sporządzania i wywieszania cenników.

Zakazuje się pobierania za artykuły sprzedawane cen wyższych od wskazanych w cennikach.

Niewolno odmawiać sprzedaży artykułów, na które ceny są uwidacznione w cenniku.

Właściciele przedsiębiorstw, względnie zatrudnieni przez nich pracownicy obowiązani są wydawać kupującym na ich żądanie rachunki na sprzedane towary i przedmioty. W rachunkach winna być wskazana firma lub nazwisko właściciela, adres i data sprzedaży, jakość i ilość towaru i cena, za którą towar był sprzedany.

Właściciele przedsiębiorstw. winni posiadać oryginalne faktury na wszelkie nabyte na sprzedaż towary.

Winni przekroczenia, względnie nie wykonania zarządzeń, zawartych w niniejszym rozporządzeniu, karani będą na podstawie art. 4 ustawy z dnia 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej (Dz. U. R. P. № 67 poz. 449) aresztem do 6 miesięcy i grzywną do wysokości 1,000,000.— marek lub jedną z tych kar.

Obwieszczenie.

Na podstawie art. 2 Ustawy z dnia 30 czerwca 1919 roku w przedmiocie sądów doraźnych (Dz. P.P.P. № 55 poz. 3-1) Rada Ministrów rozporządzeniem z dnia 22 stycznia 1923 r. (Dz. U. R. P. № 7, poz. 44) postanowiła utrzymać na czas do dnia 1 lipca 1923 r. na całym obszarze b. zaboru rosyjskiego z wyjątkiem powiatów: bialskiego (Biała), ciechanowskiego, kieleckiego, kolneńskiego, kolskiego, konińskiego, konstantynowskiego, lipnowskiego, łomżyńskiego, makowskiego, mławskiego, płockiego, płońskiego, przasnyskiego, pułtuskiego, radzyńskiego, rypińskiego, sierpeckiego, słupeckiego, szczuczynskiego, węgrowskiego i włodawskiego. Sądy doraźne które wymierzać będą karę śmierci lub ciężkiego więzienia za wymienione niżej przestępstwa tak głównym sprawcom jak i wszystkim współnikom przestępstwa.

Śmiercią przez rozstrzelanie karany będzie: a) kto dopuści się zabójstwa z art. 453 K. K. względem funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania lub z powodu wykonywania przez niego obowiązków służbowych; b) kto dopuści się zabójstwa osoby urzędowej podczas pełnienia lub z powodu pełnienia przez nią obowiązków służbowych (ust. 3 art. 455 K. K.) albo zabójstwa wartownika straży wojskowej (ust. 4 art. 455 K. K.), albo zabójstwa w bandzie (ust. 6 art. 455 K. K., albo też zabójstwa w celu zysku (ust. 12 art. 455 K. K.); c) kto dopuści się rozboju, t. j. zaboru cudzego mienia ruchomego, w celu przywłaszczenia, zapomocą wprawnienia w stan nieprzytomności, uszkodzenia ciała, gwałtu na osobie lub groźby karygodnej (art. K.K.)

Ciężkim więzieniem terminowem lub bezterminowem na czas nie krótszy od lat ośmiu karany będzie: kto weźmie udział w bandzie, utworzonej w celu rozbojów (ust. 3 art. 279 K. K.)

Na obszarze województw: nowogrodzkiego, poleskiego i wołyńskiego oraz na obszarze powiatów: augustowskiego, białoostockiego, bielskiego (Bielsk), grodzieńskiego, sejneńskiego, sokólskiego, suwalskiego, wołkowyskiego, wileńsko-trockiego, oszmiańskiego, święciańskiego, brastawskiego, dzisieńskiego, duniłowiczowskiego i wilejskiego — postępowanie doraźne stosowane będzie nie tylko względem wymienionych wyżej przestępstw, ale nadto w trybie takież postępowania w czasie do dnia 1 lipca

Magistrat,

1923 roku.

Śmiercią przez rozstrzelanie karany będzie: a) kto dopuści się naruszającego bezpieczeństwo ruchu kolejowego, uszkodzenia toru lub taboru kolei żelaznej, lub znaku ostrzegawczego, ustanowionego dla bezpieczeństwa ruchu kolejowego, jeżeli skutkiem tego uszkodzenia nastąpiło rozbicie pociągu kolei żelaznej lub jeżeli uszkodzenia dopuszczono się w celu spowodowania rozbicia pociągu kolei żelaznej (cz. II i III art. 558 K. K.); b) kto przez podpalenie, wybuch, lub zatopienie uszkodzi cudze mienie wogóle, a zwłaszcza kościół lub dom modlitwy, pomieszczenie instytucji rządowej lub społecznej, publicznych: biblioteki lub muzeum, albo innego państwowego lub społecznego zbioru przedmiotów nauki lub sztuki, lub zamieszkały budynek lub statek, minę, kopalnię lub taki niezamieszkały budynek, statek, pomieszczenie lub inne miejsce, gdzie wówczas z wiedzą winowajcy—znajdował się człowiek, którego życiu groziło niebezpieczeństwo; jeżeli uszkodzenie to wskutek właściwości i położenia przedmiotów, albo wobec warunków popełnienia czynu groziło — o czem winowajca wiedział — niebezpieczeństwem rozszarzenia pożaru, wybuchu, lub zatopienia, budynku, statki, pomieszczenia lub objekty wymienione, to winowajca ulegnie karze, choćby przedmioty stanowiły jego własność (art. 562 i 563 K. K.); c) kto czyni przygotowania lub bierze udział w zrzeszeniu, utworzone w celu dokonania: uszkodzenia kolei żelaznej, jej taboru, albo znaku, ustanowionego dla bezpieczeństwa ruchu kolejowego celami spowodowania rozbicia pociągu kolei żelaznej: uszkodzenia kościoła, domu modlitwy, pomieszczenia instytucji rządowej lub społecznej, publicznych: biblioteki lub muzeum, albo innego państwowego lub społecznego zbioru przedmiotów nauki lub sztuki, zamieszkałych: budynku lub statku, miny lub kopalni, albo takiego niezamieszkałego budynku, statku, pomieszczenia lub innego miejsca o których wiedział, że w nich znajduje się człowiek i życiu jego grozi niebezpieczeństwo (ust. 1 i 3 art. 564 K. K.).

Ciężkim więzieniem bezterminowem lub terminowem na czas nie krótszy od lat ośmiu karany będzie: a) kto uszkodzi telegraf lub telefon, przeznaczony do użytku publicznego lub rządowego jeśli to urządzenie spowodowało zatrzymanie ich działania, albo jeśli tego uszkodzenia dopuszczono się, aby zatrzymać przesłanie zawiadomienia rządowego (art. 556 K. K.); b) kto uszkodzi most, jeśli to uszkodzenie spowodowało zatrzymanie komunikacji (art. 557 K. K.); c) kto dopuści się naruszającego bezpieczeństwo ruchu kolejowego, uszkodzenia toru lub taboru kolei żelaznej, lub znaku ostrzegawczego, ustanowionego dla ochrony bezpieczeństwa ruchu kolejowego, jeżeli przytem nie nastąpiło rozbicie pociągu, ani nie działano w celu rozbicia pociągu (cz. I art. 558 K. K.).

Usiłowanie ulega tej samej karze co dokonanie. Od wyroków sądów doraźnych niema apelacji ani kasacji. Wyrok śmierci wykonany będzie w ciągu 24 godzin po ogłoszeniu.

Przestrzegam wszystkich przed popełnieniem powyższych przestępstw pod groźbą stawienia winnych pod sąd doraźny.

Warszawa, dnia 30 stycznia 1923 r.

Minister Spraw Wewnętrznych: (—) Sikorski, gen. dyw.

Biurowo Elektryczne i warsztaty reperacyjne.

J. PIECZYRAK i Z. POGODA

ZGIERZ, Rynek-Killńskiego, № 3.

Wykonujemy instalacje elektr.

Reparację silników (motorów) i Dynamo-maszyn prądu stałego od 5-550 Volt i zmiennego od 120-5,000 Volt, transformatorów, przetwornic (umfermer) wyłączników niskiego i wysokiego napięcia, rozruszników (anlaser) regulatorów oraz wszelkich aparatów elektr.

Uwaga: Specjalność przewijanie wszelkich maszyn w własnym warsztacie, specjalność fachowa.

Lekcje muzyki na fortepianie udzielam niedrogo. Dowiedzieć się Piłsudskiego 49. Wejście od frontu obok piekarni.

Skr dziona zosła torebka z matryką szkolną łódz. niem. Gimnazjum na imię Erna Lubnau zam. w Zgierzu ul. Zakręt 8.

Kto ma do sprzedania domy, place, gospodarstwa i kto chce nabyć niech się zwraca do Biura „Pośrednik” Paręczewskiego № 3
BOROWICKI IGNACY.

Druk M. Nowicki i S-ka Zgierzu.